

REFERAT FRA MØTE I LANDSRÅDET 19.–20. MARS 2024

DELTAKERE

Automatisk representasjon (10 største)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D1S	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	2342	Storeng	Katerini
D2	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo		Falkum	Ingrid Lossius
D3S	Forskerforbundet ved NTNU	1766	Wallin	Patric
D4	Forskerforbundet ved NTNU		Aune	Lisbeth
D5S	Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen	1441	Vagstad	Steinar
D6	Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen		Jakhelln	Runa
D7S	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet	1201	Dahl	Ellen K.
D8	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet		Niemi	Anja Roth
D9S	Forskerforbundet ved OsloMet - storbyuniversitetet	853	Westergård	Britt-Evy
D10	Forskerforbundet ved OsloMet - storbyuniversitetet		Dahlgren	Erik
D11S	Forskerforbundet ved Høgskolen på Vestlandet	706	Brattelid	Trond
D12S	Forskerforbundet ved Universitetet i Sørøst-Norge	669	Ødegård	Ansgar
D13S	Forskerforbundet ved Universitetet i Agder	645	Eikebrokk	Tom Roar
D14S	Forskerforbundet ved NMBU	534	Kjøbli	Lena Marie
D15S	Forskerforbundet ved Oslo universitetssykehus HF	534	Bjune	Katrine

Arkiv bibliotek og museum (5)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D17S	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket	1485	Haugen	Trond
D18	Forskerforbundet ved Riksantikvaren		Johannessen	Live
D19	Forskerforbundet ved IKA Møre og Romsdal IKS		Lunheim	Vibeke
D20	Forskerforbundet ved KODE Kunstmuseer og komponisthjem		Anspach	Helga
D21	Forskerforbundet ved Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design		Guleng	Mai Britt

Fylkeskommuner og kommuner (1)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D22S	Rogaland Fylkeskommune	489	Sørensen	Lars S.

Helseforetak og sykehus (2)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D23S	Forskerforbundet ved Universitetssykehuset Nord-Norge	707	Östensson	Maria
D24	Forskerforbundet ved Akershus universitetssykehus HF		Haugum	Brita

Høgskoler - private (1)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D25S	Forskerforbundet ved Høgskolen Kristiania	519	Strand	Martin Frank

Høgskoler – statlige (3)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D27S	Forskerforbundet ved Høgskolen i Innlandet	933	Elvsås	Marit
D28	Forskerforbundet ved Høgskolen i Østfold		Knudsen	Ragnar
D29	Forskerforbundet ved Høgskolen i Volda		Tafjord	Bjørn Gunnar

Institutter – offentlige (5)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D30S	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet	1526	Hodne	Kristin
D31	Forskerforbundet ved Havforskningsinstituttet		Olsen	Siri Aaserud
D32	Forskerforbundet ved Norsk institutt for bioøkonomi		Eiter	Sebastian
D33	Forskerforbundet ved Meteorologisk institutt		Forfall	
D34	Forskerforbundet ved Veterinærinstituttet		Fæste	Christiane K.

Institutter – private (3)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D35S	Forskerforbundet ved NORCE Norwegian Research Centre	1133	Torsteinsen	Kjærsti
D36	Forskerforbundet ved SINTEF		Hatling	Morten
D37	Forskerforbundet ved CICERO		Forfall	

Universiteter og vitenskapelige høgskoler (6)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D39S	Forskerforbundet ved Universitetet i Stavanger	2118	Meling	Lise
D40	Forskerforbundet ved Nord universitet		Bekken	Per Jarle
D41	Forskerforbundet ved Norges idrettshøgskole		Bjørndal	Christian T.
D42	Forskerforbundet ved Kunsthøgskolen i Oslo		Bræin	Kirsti
D43	Forskerforbundet ved Norges musikkhøgskole		Midttveit	Eystein
D44	Forskerforbundet ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo		Forfall	

Øvrige virksomheter (4)

Nr.	Lokallag	Antall stemmer	Etternavn	Fornavn
D45S	Forskerforbundet ved Forskningsrådet	1210	Turkanovic	Zlata
D46	Forskerforbundet ved Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir)		Hole	Torstein N.
D47	Forskerforbundet ved Utdanningsforbundet		Sund	Astrid Kristin
D48	Forskerforbundet ved Statsforvalteren i Nordland		Forfall	

Observatør (desisorer)

Nr.	Desisorer	Etternavn	Fornavn
O51	Forskerforbundet ved Høgskolen i Østfold	Eriksen	Marit
O52	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo (H)	Sæther	Steinar

Observatør (foreninger)

Nr.	Forening	Etternavn	Fornavn
O53	Forskerforbundets forening for lærerutdanning (FFL)	Schön	Eldbjørg Marie
O54	Forskerforbundets forening for teknisk/administrativt personale (FFTA)	Hosea	James
O56	Forskerforbundets bibliotekforening (FBF)	Flattun	John-Wilhelm
O57	Kliniske ernæringsfysiologers forening tilsluttet Forskerforbundet (KEFF)	Ulltang	Marte

Observatør (hovedstyret)

Nr.	Hovedstyret		Etternavn	Fornavn
O60	Forskerforbundet	Leder	Lind	Guro Elisabeth
O61	Forskerforbundet	Nestleder	Mollestad	Kristian V. E.
O62	Forskerforbundet ved NIFU	Styremedlem	Forfall	
O63	Forskerforbundet ved Høgskulen på Vestlandet	Styremedlem	Hope	Kristin Lofthus
O64	Forskerforbundet ved NTNU	Styremedlem	Talmo	Tord Mjøsund
O65	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo	Styremedlem	Skjøstad	Belinda Eikås
O66	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet	Styremedlem	Verdure	Hugues
O67	Forskerforbundet ved Universitetet i Sørøst-Norge	1. vara	Burner	Tony
O68	Forskerforbundet ved Høgskolen i Innlandet	2. vara	Skogvang	Bente Ovédie
O69	Forskerforbundet ved Nasjonalbiblioteket	3. vara	Kulset	Brynjar

Observatør (Forskerforbundet Student)

Nr.	Forskerforbundet Student		Etternavn	Fornavn
O70	Forskerforbundet Student		Alterskjær	Victoria R. J.

Observatør (valgkomitéen)

Nr.	Valgkomitéen		Etternavn	Fornavn
O71	Forskerforbundet ved Universitetet i Sørøst-Norge	Leder	Bratholm	Berit
O72	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo		Stensløyken	Katrine L.
O73	Forskerforbundet ved UiT Norges arktiske universitet		Borge	Baard Herman
O74	Forskerforbundet ved Folkehelseinstituttet		Alver	Kari
O75	Forskerforbundet ved Riksantikvaren		Rygh	Bjørn-Håkon E.
O76	Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen		Forfall	

Ordstyrer

Nr.	Ordstyrer		Etternavn	Fornavn
O77	Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo		Lilleheil	Cecilie W.

DAG 1: TIRSDAG 19. MARS

KONSTITUERING

Organisasjonssjef Joar Flynn Jensen ønsket velkommen.
Landsrådet konstituerte Cecilie W. Lilleheil fra Universitetet i Oslo som ordstyrer.

Opprop

Ordstyrer foretok navneopprop.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Ordstyrer viste til innkalling og utsendt forslag til dagsorden og redegjorde for utsendte og utdelte dokumenter til landsrådsmøtet. Delegatene har forslags- og talerett, observatørene har talerett.

Ordstyrer opplyste om at frist for endringsforslag til uttalelse og forslag til åpen post er ved møtets slutt dag 1 (kl. 17.30)

Lena Kjøbli til Dagsorden: Kommentar til valg av tema for Landsrådet.
Guro Elisabeth Lind til Dagsorden: gjennomgang av valg av tema for Landsrådet

Vedtak:

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Dagsorden

Dag 1

10.00 **Konstituering**

10.20 **Politisk uttalelse**

Innledning ved Tord Mjøsund Talmo, hovedstyret

10.25 **Møte i valgkretsene**

Problemstillinger til diskusjon:

1. Aktuelle saker i valgkretsene
2. Politisk uttalelse – innledende diskusjon

11.45 **Lunsj**

12.45 **Tilbakemeldinger fra valgkretsene**

Kort oppsummering fra valgkretsene

Diskusjon rundt bordene

Plenumsdebatt og råd

14.30 **Pause**

14.45 **Systemmeldingen**

Innledning ved Espen Solberg, Forskningsleder NIFU

Oppklarende spørsmål

Diskusjon rundt bordene

16.00 **Pause**

16.10 **Plenumsdebatt og råd**

16.45 **Aktuelle saker fra Forskerforbundet sentralt**

ved leder Guro Elisabeth Lind

17.30 **Slutt dag én**

(Frist for innlevering av endringsforslag til Politisk uttalelse og forslag til Åpen post)

19.00 **Aperitiff**

19.30 **Middag**

Dag 2

09.00 **Arbeidsprogram 2025–2027 og verdiplattform**

Innledning ved nestleder Kristian Mollestad

Rundebordsdiskusjon

Plenumsdebatt og råd

10.30 **Pause**

10.45 **Åpen post**

12.00 **Lunsj**

13.00 **Bærekraft – mangfold og likestilling**

13.15 **Gruppearbeid**

Plenumsdebatt og råd

14.30 **Pause**

14.50 **Politisk uttalelse**

Innledning ved redaksjonskomiteen

Innspill og kommentarer

Plenumsdebatt og råd

15.30 **Oppsummering av landsrådsmøtet**

15.45 **Avreise**

Godkjenning av forretningsorden

Forretningsorden var sendt ut på forhånd. Det var ingen merknader til forretningsorden.

Dirigenten minnet om åpen post og ba om at saker ble fremmet til dirigentbordet innen klokken 17.30 første møtedag.

Følgende ble foreslått og valgt til redaksjonskomité for den politiske uttalelsen:

- Patric Wallin, NTNU
- Steinar Sæter, UiO
- May Britt Guleng, Nasjonalmuseet
- Christiane Fæste, Veterinærinstituttet
- Sekretær: Lars Kolltveit

Vedtak:

Forretningsorden ble godkjent.

TILBAKEMELDINGER FRA VALGKRETSENE

Valgkretsene møttes i egne møterom for diskusjon og drøfting.

Valgkretsene ble bedt om å drøfte og gi råd på følgende tema:

- 1) Hva er de mest aktuelle sakene for lokallag i valgkretsen?
- 2) Hvilke råd og innspill vil dere gi hovedstyret i tilknytning til dette?

og

- 1) Hvordan kan Forskerforbundet arbeide for at akademisk frihet skal styrkes ved den enkelte institusjon?
- 2) Er det konkrete endringsforslag knyttet til hovedstyrets forslag til politisk uttalelse?

HOVEDPUNKTER FRA MØTENE I VALGKRETSENE

ABM-sektor og kommune/fylkeskommune

- Tre hovedpunkter: lønn og tariff, en utfordring at vi i lokale forhandlinger risikerer å få langt mindre enn LO/YS-avtalen. Det er også behov for å se på stillingsstruktur og karriereveier. Det andre er et økende press mot det faglige, de faglige funksjonene. Behovet for fagutvikling og kunnskapsutvikling skvises. Den tredje utfordringen er tid til tillitsvalgstarbeid. Vi har behov for en større frikjøpingsbrøk. Mangel på tid til tillitsvalgstarbeidet preger muligheten for å gjøre en god jobb. ABM og fylkeskommunene er små lokallag, og det er en fare for at mye arbeid overlates de andre eller ikke blir gjort.
- FF må tenke på lønnsmasseberegningen i de kommende forhandlingene, og se på muligheten for å lage gode stillingskoder
- Akademisk frihet: den politiske uttalelsen må ha en bred forståelse av akademisk arbeid og academia, vis til Kierulf-utvalget,
- FF sentralt kan bidra med å lage intensjonsavtaler til bruk ved de enkelte virksomhetene knyttet til akademisk frihet

Helsesektoren

- Aktuelle temaer: lønnsoppgjøret som står for døra. Og vi ønsker oss at FF bidrar til å synliggjøre våre grupper som viktige i helsesektoren. Særlig utfordring for ansatte i kompetansesentrene innenfor spesialisthelsetjenesten. Mangel på tid og mulighet for faglig oppdatering og utvikling. Ønsker bedre muligheter til FoU og kjempe mot bruk av midlertidige stillinger. En utfordring er at arbeidsgiver vil rydde i titler, slik at fagligheten blir borte. En hard HR.
- Vil oppfordre til et bredt samarbeid med andre foreninger for å lykkes med grunnlovsfesting av akademisk frihet

Høyskoler statlige og private:

- Skvis på tid til FoU og balanse mellom forskning og undervisning. Midlertidighet er også en utfordring. Økonomien er en utfordring. Diskuterte også medvirkningsbegrepet, og utfordringer knyttet til arbeidsplassdemokratiet.
- Ønsker harmonisering av stillingskoder (særlig TA), Konkurransetsatte stillinger får høyere lønn enn 1.kompetansetillinger. Vanskelig å beholde 1.-stillingsmedarbeidere.
- For studentene; også økonomi en utfordring, kutter programmer, mindre tid til studentene gir dårligere kvalitet. Studentene blir motløse og demotivert.
- FF må være aktivt med i diskusjoner om arbeidstidsordning og hvordan det skal brukes, særlig uavhengig eller tidsregistrering?
- Når økonomien blir styrende for aktivitet, hvordan ivareta små fag/aktiviteter og hvordan synliggjøre samfunnsnyttene av disse?
- Hvordan rigge ansatte/tillitsvalgte/partssamarbeidet for økende grad av konflikt ved økonomiske kutt og nedskjæringer som fører til mer tilspisset samarbeidsklima (Eks Volda: alle tillitsvalgte har trukket seg fra alle fora hvor omstridt direktør møtes)
- Synliggjøre fag når det står mellom faglig og merkantil ledelse. Hva skjer når alt styres av økonomi?
- Kreve reell evaluering av partssamarbeidet i organisasjonen
- Uttalelsen: godt innhold. Kan vi lage to versjoner – en til politikerne og en annen til formidling?

Forskningsinstitutter:

- Mange tøffe prosesser i instituttsektoren med nedbemanning og tøffe prosesser. Ønsker at det jobbes med større åpenhet ifm. slike prosesser. Mye utfordringer med bygg. Press på kontorplasser og mangel på medvirkning. Statsbygg må følges opp. Det er også en utfordring med transport.
- Nye særavtaler innenfor felt og tokt, sørge for like rettigheter
- Politisk uttalelse – viktig at den inkluderer instituttsektoren. Akademisk frihet, vi ønsker at utfordringene til instituttsektoren bør tydeliggjøres. Og at det bør legges på nasjonalt nivå. Er grunnloven det riktige? Det er vernet av akademisk frihet som skal beskyttes i grunnloven. Være tydeligere i uttalelsen på hva som angår alle og hva som er særskilt for UH.

Universitet og vitenskapelige høyskoler:

- Uttalelsen: bred enighet at akademisk frihet er viktig, men det er tvil om hvorvidt det er lurt å grunnlovsfeste den. Red.kom bør lage to utkast; en der argumentasjonen rundt grunnlovsfesting er tatt ut, og en der det er med. Det er ikke et uttrykk for at ikke HS kan jobbe videre for grunnlovsfesting, men LR vil ikke uttale seg om det.
- Fra sektoren mer generelt: det er bekymring knyttet til økonomien. Den kommer ikke til å bli bedre framover, for handlingsrommet til UH-budsjettene kommer ikke til å bli større. Vanskelig å se hva FF kan gjøre med det. Fortsatt en utfordring flere steder knyttet til medbestemmelse. Varierende støtte fra FF sentralt. Flere er også opptatt av bedre mulighet til å ivareta tillitsvervet.

Øvrige virksomheter:

- Vært mye omstilling ved flere av virksomhetene. Nedbemanning, men uten at det blir færre oppgaver. Diskuterte hvordan det kan jobbes politisk, slik at politikerne m flere kan forstå viktigheten av høyere utdanning, kunnskap og forskning. Og i det lyset er uttalelsen om akademisk frihet viktig.
- Selve uttalelsen kan rendyrkes litt. Spisses, og siste avsnitt om universitetsdemokratiet kan fjernes. Grunnlovsfesting støttes.

PLENUMSDEBATT

Hovedpunkter fra plenumsdiskusjonen

Jon Iddeng, fra sekretariatet: redegjorde for konteksten og bakgrunnen for ønsket om grunnlovfesting av den akademiske friheten.

Lars Sørensen (Rogaland FK): Kan Forskerforbundet se på en annen måte å organisere lokallagene i kommunesektoren på? Vi er få ansatte fordelt på mange ulike kommuner og mister dermed innflytelse i FF.

Patric Wallin (NTNU): En oppfordring til at HS og FF må i større grad framskrive betydningen av kunnskap og forskning. Hvilket samfunn får vi dersom forskning og utdanning nedbygges? Kan vi få til en form for scenario-bygging. Vise styrken ved å bygge på forskning. FF skal bidra til å skape de store fortellingene.

Tom Roar Eikebrokk (UiA): Vi trenger mer hjelp til å bli bedre med medbestemmelse. Samhandling iht. hovedavtalen §7, vi trenger beste praksis, råd til hvordan vi kan håndtere dette lokalt. Mange opplever at forhandlingen ikke er reell, samtidig som arbeidsgiver skryter av hvor god samhandlingen er.

SYSTEMMELDINGEN

Innledning ved Espen Solberg, Forskningsleder NIFU.

Spørsmål til diskusjon rundt bordene:

1. Hvilke områder er særlig viktige for Forskerforbundets medlemmer med tanke på systemmeldingen?
2. Hva er de viktigste problemstillingene Forskerforbundet bør løfte frem sett fra den sektoren dere representerer?

Hovedpunkter fra plenumsbehandlingen og råd:

Steinar Vagstad, UiB: Dele saker inn i de vi har felles interesser med arbeidsgiver/virksomhetsledelsen og de vi har motstridende interesser. I de sakene vi har felles interesser kan vi free-ride på tyngden og ressursen til virksomheten. I denne saken har vi felles interesser med virksomhetene i hele forsknings- og kunnskapssektoren. Vi bør derfor ha is i magen, og ikke legge for stor innsats i denne.

Lars Sørensen, Rogaland FK: Vi har i dag forurenser betaler prinsipp, vi bør foreslå at dette prinsippet bør inkludere en andel til forskning.

Sebastian Eiter, NIBIO; Har sett på de fem temaene som KD trekker opp. Det som omhandler den geopolitiske situasjonen, berører flere av våre medlemmer og miljøer. Vi har også diskutert et oppdragsmarked i endring. Hvordan kan vi jobbe for at kaken blir større – for eksempel gjennom tverrsektorielt samarbeid.

Guro E. Lind, HS: Politikerne famler, dette er en lissepasning til oss, vi kan bruke anledningen til å fremme vår politikk. Vi må være offensive.

Torstein Hole, NFR: Det er behov for å tenke nytt og kanskje pilotere noen radikale endringer av forskningssystemet. For eksempel loddtrekning, blant annet for å få mer innovasjon og ikke så konforme forskningsprosjekt. Hvor godt klarer dagens system å fange opp nye innovative ideer. Et annet forsøk kan være å tildele ulike miljøer på omgang. Det må være mulig å teste noen nye løsninger, for å få på bordet noen nye innovative prosjekt. Kanskje fra nye forskere

Astrid Sund, UDF: Hvis ikke vi bruker muligheten dette gir, overlater vi dette til Senterpartiet. La oss løfte forskningsbasert høyere utdanning. I tråd med det Solberg tok opp: vi må se på det som ikke nevnes av KD; et velfungerende utdanningssystem, som er basert på forskning. Vi kan også problematisere at hva som er kvalitet og exellence varierer mellom ulike fagfelt. Og vi må hegne om forskningstiden til de ansatte. Vi bør være kritisk til for sterk politisk styring. Derfor er det også positivt med uttalelsen om grunnlovsfesting av akademisk frihet.

Patric Wallin, NTNU: Grunnbevilgningen må være sentral i forskningsfinansieringen. Også med tanke på forskningstiden. Og det er en garanti for både spiss og bredde. Det må være en sikring for fagfelt som ikke er «in» akkurat nå. Ting tar tid, og det å bygge fagmiljøer tar også tid. Vi bør styrke NFR. Vi kan retorisk peke på forskning som en «forsikring» for demokratiet.

Ansgar Ødegård, USN: Kan vi tenke «fra konkurranse til samarbeid» i større grad enn i dag innenfor forskningen. Kunne vi gitt noen «nye» miljøer langsiktige prosjekter (fem år for eksempel). Nå er indikatoren for forskning tatt vekt – så hva kan vi erstatte det med ifm. budsjettfordeling ved den enkelte virksomhet?

OPPSUMMERT DAG 1 FRA ORDSTYRERBORDET:

Tilbakemeldinger fra valgkretsene Hovedstyret/Forskerforbundet bør jobbe med:

- Lønn og tariff, lønnsmasseberegning i forkant av lønnsoppjøret ved virksomhetene, karrieresystem, koder, stiger.
- Trangere rammer for arbeidstidsordningen fører til at det faglige skvises, og man får mindre tid til FoU. Studentene rammes også av de økte effektivitetskravene
- Tillitsvalgtarbeid, press på tid påvirker lokal innflytelse, frikjøpsordninger.
- Synliggjør mangfoldet i medlemsmassen (i helseforetak).
- Press på økonomi. Finansieringsordninger som truer studier og forskning (og nasjonale kompetansesenteret i sykehus)
- Medvirkning/medbestemmelse under press.
- Bygg, flercampus-problematikk, press på kontorplasser. Følge opp Statsbygg bedre.
- Nedbemanning og omstillinger.

RÅD:

- Støtte samarbeid mellom små lokallag, og gi mer støtte til rekruttering. Sikre at små lokallag føler seg hørt.
- Hovedstyret bør ta initiativ til å styrke vår medbestemmelse lokalt, for eksempel fremme erfaringsdeling og beste praksis, øke samhandling på tvers. Sikre reelle forhandlingsrettigheter lokalt.

- Hovedstyret bør bruke fortelling og scenariotenkning mer aktivt. Hvordan påvirkes fremtiden/samfunnet om vi bygger ned forskning og utdanning? Skriv frem de store fortellingene. Hva blir konsekvensene på lengre sikt – 20 – 30 år fram i tid.
- Forskerforbundet sentralt bør utarbeide forslag til intensjonserklæringer om akademisk frihet til bruk lokalt (f.eks. slik vi har innen bærekraft mv.)

OPPSUMMERT RÅD TIL SYSTEMMELDINGEN:

1. Vektlegge perspektiver som ikke ivaretas av andre sterke aktører.
2. Styrk «forurenser betaler»-prinsippet, til også å inkludere forskning.
3. Kutt i studieplasser gir økt press mot eksternfinansiering og økt konkurranse.
4. Kan vi oppnå at kunnskap tas i bruk raskere?
5. Oppdragsmarked i endring, behov for tverrsektorielt samarbeid
6. Vi kan fylle systemmeldingen med det vi synes er viktig.
7. Kan vi tenke nytt rundt finansiering av forskning? Loddtrekning, mer innovasjon, rullering, nyskapende prosjekter.
8. Vektlegge utdanning og utdanningssystemets betydning. Forskningsbasert utdanning, innovasjon.
9. Sikre fri forskningstid.
10. Grunnbevilgning viktig for å styrke den frie forskningen.
11. Forutsigbarhet. (Ønsker mindre raske skifter i NFR)
12. Kunnskap som forsikring for demokratiet og for å adressere globale utfordringer.
13. Samarbeid innen forskning i større grad enn før. Nye samarbeidsformer.
14. Tillitsbaserte systemer innen forskning (tenk partssamarbeid).

AKTUELLE SAKER

Innledning ved leder Guro Elisabeth Lind

Hovedmomenter fra innledningen:

- Viste til Landsrådet i fjor, der vi tok opp kuttene i kunnskapssektoren. Men den aksjonen vi kunne hatt, den markeringen vi kunne hatt for en satsing på kunnskapssektoren, fikk vi ikke til. Vi bør tenke nytt og stort og utfordrende.
- Ny tariffavtale i staten i 2022, etter grundig vurdering og mye arbeid. Mye usikkerhet knyttet til den nye avtalen. Men i dag er vi sikre på at det var riktig valg. Vi har tatt tilbake kontrollen over våre lønnsmidler.
- Det handler om noe større: skal det lønne seg å ta utdanning? Vi ser denne debatten i andre tariffområder også.
- Skulle ønske å få mer drahjelp fra LO i kampen mot kutt i kunnskapssektoren. Flere institusjoner varsler kutt i fagmiljø, forskningstid mm.
- I år blir det neppe mer til vår sektor i RNB og heller ikke i høstens statsbudsjett. Vi må stable på beina en bred kunnskapsallianse. Vi må ikke sutre, men vise hvor uunnværlige vi er. Vi må mobilisere arbeidsgiverne i sektoren – få de med på laget i kampen mot kutt.
- Vi må bidra til at systemmeldingen legger til rette for forskningen i hele bredden, og at den ikke blir en kamp mellom ulike sektorer om ressursene. Økt kvalitet i systemet går gjennom å satse på forskeren. Det bør komme krav om forskningsbasert evaluering av store offentlige reformer. Meldingen må inkludere alle sektorer og legge til rette for samarbeid.

- Etter påske starter vi med digitale dialogmøter med lokallag. Med generalsekretær og med leder.
- I det politiske arbeidet tenkes det nytt: vi har fått flere politiske gjennomslag f.eks. i ny UH-lov og i forskriften som er på høring (for eksempel postdoktorene). Vi har også fått «åpnet» statsansatteloven, for å få innskrenke hjemlene for midlertidighet.
- Litt om prosessen med nytt arbeidsprogram
- Til slutt, noen ord om uttalelsen om akademisk frihet og kravet om å få til en grunnlovsfesting.

SAK POLITISK UTTALELSE

Utkast til uttalelse ble presentert for Landsrådet fra ordstyrerbordet.

DAG 2 – ONSDAG 20. MARS 2024

Ordstyrer foretok navneopprop.

SAKER SOM ER SPILT INN TIL ÅPEN POST:

- 1) Lena Kjøbli (NMBU)
Har vårt valgte hovedstyre god nok oversikt til å selv lage programmet på Landsråd etter en spørreundersøkelse i lokallagene slik at vi kan kutte ut AU-landsråd?
- 2) Lena Kjøbli (NMBU)
Hva bør vi gjøre med valgkretser når vi blir enda flere universiteter?
Kan hovedstyret se på om vi bør dele inn universitetene i litt flere grupper (3-4)? Universiteter med flere representanter kan kanskje gå inn i på tvers.
- 3) Lena Kjøbli (NMBU)
Hvordan kan vi få mer fokus på en 50/50 eller 40/40/20 hos vitenskapelige ansatte og at dette ikke blir salderingspost ifm. stramme økonomiske tider?
- 4) Patric Wallin (NTNU)
FF NTNU – etterspør en tydelig strategi for hvordan beskytte forskningstiden spesielt i kombinasjonsstillinger
- 5) Ansgar Ødegård (USN):
Gjennomfør et utredningsarbeid som beskriver erfaringer med de ulike organisasjons- og ledelsesmodeller – særlig partssamarbeid, demokrati, desentralisering/sentralisering, autonomi, akademisk ytringsfrihet.

ARBEIDSPROGRAM 2025–2027 OG VERDIPLATTFORM

Innledning ved nestleder Kristian Mollestad

Momenter fra innledningen;

- Arbeidsprogrammet skal bli kortere og mer konsentrert om Forskerforbundets verdier.
- Vi kan ikke gå tilbake til 173 kulepunkt.

Spørsmål til Landsrådet

Hovedstyret ber om innspill på hvilke mål og prioriteringer forbundet skal arbeide for i neste styreperiode;

1. Er det politikkområder som mangler, eller mål og tiltak som bør legges til i dokumentet?
2. Er det politikkområder som ikke bør være med, eller mål og tiltak som bør tas ut?
3. Hovedstyret ber om innspill på om det er behov for ytterligere justering av verdiplattformen.

Gruppearbeid ved bordene

Plenumsdebatt og råd

Zlata Turkanovic og Torstein Hole, Forskningsrådet: Nytt kulepunkt til arbeidsprogrammet om politisk arbeid; Forenkle punkt om lønns og arbeidsvilkår og fremheve politisk arbeid. Mer jobbing opp mot politiske parti om forskningens rolle og betydning for å løse fremtidige utfordringer.

L12-17 side 2: FNs bærekraftsmål. Frikoble bærekraftsmålene fra formidling. Bærekraftsmålene er viktig, men formidling er ikke avhengige av bærekraftsmålene.

Inngå allianser i formidling av forskningens rolle i int. samarbeid.

Hugues Verdure, UiT: Til punkt om akademisk frihet, der må vi få med undervisning i tillegg. Styrke medbestemmelse s 6 I 31: Vi må kreve valgte ledere på alle nivåer i org.

Lars Sørensen, Rogaland fylkeskommunen: linje 12-13 side 4: Digitaliseringsavsnittet bør splittes opp i to. En del legges under ansatteforhold, (helseplattform). Tillitsvalgte bør ha eget kulepunkt i innledningen til arbeidsprogrammet.

S9 linje 2-3: Kunnskapsbasert forvaltning – hvor hører det hjemme? Verdiplattform eller arbeidsprogram. Bør flyttes fra arbeidsprogram til verdiplattform.

Vagstad, UiB: Positiv til endringene i arbeidsprogrammet og den nye strukturen, men skillet mellom arbeidsprogram og verdiplattform er i ferd med å viskes ut. Ny ledelse bør tenke gjennom om dokumentene bør slås sammen. Bør det endre navn til strategi eller arbeidsplattform?

Tom Eikebrokk, UiA: Digitalisering – digitale løsninger er kilde til innovasjoner. Vi må være mer proaktive. Brukerstyrte løsninger og «bottom up» kan lede til smartere måter å jobbe på og bedre tjenester. Både vit ans og TA-ansatte kan få fram innovasjoner i samarbeid og samarbeide for å få fram bedre tjenester. Potensiale for innovasjon. FFTA er en viktig premissgiver for bedre tjenesteutvikling. Utvikle og ikke bare reagere på utvikling av digitale løsninger.

Christian Bjørndal, Norges Idrettshøgskole: Vurder rekkefølgen på hovedprioriteringene. Ligger det er implisitt hierarki? Dette må tydeliggjøres. Henvisning til kunstnerisk utviklingsarbeid i arbeidsprogrammet savnes. Forskningsbasert og kunnskapsbasert – rydde i begrepsbruk.

Trenger lovpålagte oppgaver å stå i arbeidsprogrammet? Eks kompensasjon om merarbeid.

Punkt om privat sektor og del i overskuddet i privateide virksomheter: Hva betyr dette, og hvem gjelder det?

James Hosea, FFTA: Takker for NIFU- undersøkelsen med TA-ansatte som målgruppe. FFTA – ansatte føler vi blir tatt på alvor. Mange oppfatter FF som en eksklusiv klubb for mannlige professorer. Skal vi nå målet om 30 000 må vi være synlige og ha målretta informasjon til målgruppene. Synlighetskampanje: FF må bli det beste karrieretrekktet for TA-ansatte. Sett medlemmene i sentrum. Omforme kulepunkter slik at de appellerer direkte til medlemmene og de kjenner seg igjen i teksten. Arbeid med lønn og karriereutvikling flyttes opp. Karriereutvikling er en felles utfordring. Arbeidsgivere får komplekse oppgaver som skal løses. Da må det være bra å utvikle sine ansatte, i stedet for å ansette nye. Uten TA ansatte, stopper forsknings-Norge. Verving bør flyttes frem. Verdsetting av alle kunnskapsarbeidere bør tydeliggjøres i verdiplattform.

Marit Elvsås, Høgskolen Innlandet: Vi må jobbe for et attraktivt arbeidsmiljø for kunnskapsarbeidere. Ledelse av kunnskapsarbeidere er viktig. Synliggjøre rollen og viktigheten av partssamarbeid. Dekanskolen – viktig at de har med seg. Akademikere trenger også god ledelse.

Trond Haugen, NB: Etterlyser et mer aktivt handlingsspråk. Kutte «arbeide for å...» og økonomisere språket.

Ellen Dahl, UiT: Tydeliggjøre at grunnlovsfesting av akademisk frihet er noe vi har jobbet med siden 2010. Digitalisering og eget punkt om ansattes rettigheter, kan være punkt under akademisk frihet. Fremstår som gammeldagse i punkt om digitalisering.

Til tillitsvalgte oppgave om å forebygge konflikter? Det er krevende for en fagforening. Vi kan ikke påta oss arbeidsgivers ansvar på dette området.

Ansgar Ødegård, USN: Begrepsbruken under, avsnitt om Demokrati og medbestemmelse, om tid og rom, bær endres. Vi må ikke redusere mulighetene for medbestemmelse. Vi må utfordre institusjonene på et strategisk nivå. Under det norske modellens legitimitet må det understrekes at det er et mål å øke organisasjonsgraden i norsk arbeidsliv.

Hovedpunkter fra plenumsdiskusjon om arbeidsprogram og verdiplattform

- Positiv til endringene i arbeidsprogrammet og den nye strukturen.
- Forenkle punkt om lønns og arbeidsvilkår og fremheve politisk arbeid. Mer jobbing opp mot politiske parti om forskningens rolle og betydning for å løse fremtidige utfordringer.
- Frikoble bærekraftsmålene fra formidling.
- Forskningens rolle i internasjonalt samarbeid må fremheves.
- Undervisning må inn i punkt om akademisk frihet.
- Styrke medbestemmelse med valgte ledere på alle nivåer i org.
- Digitaliseringsavsnittet bør splittes opp.
- Tillitsvalgte bør ha eget kulepunkt innledningsvis i arbeidsprogrammet.
- Kunnskapsbasert forvaltning- bør flyttes fra arbeidsprogram til verdiplattform.
- Være mer proaktive når det gjelder digitale løsninger som kilde til innovasjoner.
- Vurder rekkefølgen på hovedprioriteringene. Ligger det er implisitt hierarki?
- Henvisning til kunstnerisk utviklingsarbeid i arbeidsprogrammet savnes.

- Forskningsbasert og kunnskapsbasert – rydde i begrepsbruk.
- Trenger lovpålagte oppgaver å stå i arbeidsprogrammet? Eks kompensasjon om merarbeid.
- Målretta synlighetskampanjer for å rekruttere medlemmer.
- Arbeid med lønn og karriereutvikling flyttes opp.
- Verving bør flyttes frem.
- Verdsetting av alle kunnskapsarbeidere bør tydeliggjøres i verdiplattform.
- Mer aktivt handlingsspråk. Kutte «arbeide for å...» og økonomisere språket.
- Synliggjøre ledelse av kunnskapsarbeidere og partssamarbeidets rolle
- Tydeliggjøre at grunnlovsfesting av akademisk frihet ikke er en ny oppgave for FF.
- Eget punkt om ansattes rettigheter knyttet til digitalisering under akademisk frihet.
- Å forebygge konflikter er arbeidsgivers ansvar.
- Se på begrepsbruken under punkt om demokrati og medbestemmelse, som tid og rom.
- Det er et mål å øke organisasjonsgraden i norsk arbeidsliv.

POLITISK UTTALELSE

Desisor og medlem av redaksjonskomiteen, Steinar Sæther redegjorde for redaksjonskomiteens arbeid med politisk uttalelse. Komiteen utarbeidet et nytt forslag som det ble stemt over. Det ble gitt anledning til å melde inn mindre endringer innen kl. 13.

ÅPEN POST

Det var meldt inn 6 saker til Åpen post:

1) Lena Kjøbli, NMBU

Har vårt valgte hovedstyre god nok oversikt til å selv lage programmet på Landsråd etter en spørreundersøkelse i lokallagene slik at vi kan kutte ut AU-landsråd?

Lena: Burde hovedstyret velge andre måter å skaffe seg oversikt over relevante tema som gir god nok oversikt til å selv lage programmet på Landsråd ? Er det et poeng å heller ha en spørreundersøkelse til lokallagene? Har AU-landsråd utspilt sin rolle?

Debatt:

Patric Wallin, NTNU: Bør vi heller revitalisere AU – landsråd og jobbe for at de tas mer på alvor? Vi bør gi AU- landsråd mer tyngde og jobbe for å finne ut hvordan vi kan få det til å fungere bedre.

Astrid, UDF: Vi bør heller forberede sakene bedre, støtter ikke forslaget om å legge ned AU-landsråd. Dette er en viktig stemme inn til Landsrådet og hovedstyret bør ikke bestemme dette alene. Bør heller utvide.

Lena Kjøbli (forslagsstiller): Vi kan be hovedstyret om å utrede ordningen med AU – LR til Reps-kapsmøtet. Utredningen bør omfatte momenter til hvordan vi kan få dette til å fungere bedre?

Råd:

Landsrådet ber hovedstyret se på muligheten for å styrke AU-LR og sikre bedre samarbeid mellom landsråd og AU-LR.

2) Lena Kjøbli, NMBU

Hva bør vi gjøre med valgkretser når vi blir enda flere universiteter?

Kan hovedstyret se på om vi bør dele inn universitetene i litt flere grupper (3-4)? Unaturlig skille på sektorseminar og valgkretser. Valgkrets for Universiteter har blitt for stor og vi rekker ikke runden rundt bordet ved arbeid i valgkretsen. Vi må utrede hvordan vi kan rigge oss på en måte med fornuftige inndelinger på landsråd og sektorseminar mm med store forskjeller mellom valgkretsenes størrelse.

Debatt:

Erik, OsloMet: Dette må eventuelt gis prioritet fordi det kreves vedtektsendring. Det vil ta tre år til neste gang mulighetene byr seg.

Patric Wallin, NTNU: Rekker vi å utrede dette til repmøtet? Bør det settes ned et arbeidsutvalg som evaluerer hva som har fungert bra og mindre bra og hvordan vi kommer oss videre?

Vagstad, UiB: I hvilken forstand er valgkretser valgkretser? Det foretas ikke noe valg i disse kretsene. Kan vi stryke det som står om valgkretser i vedtektene? Da trenger vi ikke vente på en utredning.

Sebastian Eiter, NIBIO: Jeg er her fordi jeg er valgt i valgkretsen. UiB er her fordi de er mange og har automatisk representasjon. Det er det ikke alle som har. Vi trenger valgkretsene.

Vagstad: Det var oppklarende. Jeg opprettholder likevel poenget med å fjerne valgkrets.

NFR: Kan sekretariatet arbeide med å fasilitere store møter slik at vi får bedre flyt i møtet, hvordan sektorene bedre snakker sammen og samarbeider.

Råd:

Hovedstyret iverksetter tiltak for å oppnå bedre dialog og samarbeid på tvers av nivå og grupper.

3) Lena Kjøbli (NMBU)

Hvordan kan vi få mer fokus på en 50/50 eller 40/40/20 fordeling hos vitenskapelige ansatte og at dette ikke blir salderingspost ifm. stramme økonomiske tider?

Presset på forskningstid er tydelig og forskningstid brukes som salderingspost for virksomhetene. Hvordan få vernet denne tiden? Hvordan få politikerne til å skjønne hvor viktig dette er. Forskrift på høring om undervisning. I forskriften gå fra dosent til professor uten endring i arbeidstid. Hva er arbeidsoppgaver for professor?

4) Patric Wallin (NTNU)

Strategi for hvordan beskytte forskningstiden spesielt i kombinasjonsstillinger

Økt press på tvers av sektorer. Står vi her om 20 år og må tjene inn eksterne midler for å oppnå forskningstid? Den frie forskningen som ligger i fri forskningstid må beskyttes. Vi kan ikke ta for gitt vilkår vi har nå. Hva kan fremforhandles nasjonalt? Kan vi arbeide på tvers av lokallag med dette? Vi trenger en overordnet strategi slik at forskningstid ikke forsvinner fra 1. amanuensis til professor.

Debatt om 3 og 4 samlet

Lise Meling, UiS: Etter at sentral særavtale ble oppsagt har vi hatt problemer med forskningstid og lønn ved opprykk. Når det gjelder forskningstid har vi ikke en god særavtale. Kan FF sentralt utarbeide forslag til og jobbe for en sentral særavtale om forskningstid?

Trond Haugen, NB: Få med instituttsektor og andre med forskerkoder. Alle med forskningstid i dag må inkluderes i dette, ikke spiss det til en sektor eller gruppe.

Råd:

Hovedstyret må vurdere hvordan FoU-tiden kan skjermes og om det er mulig å lage sentral avtale – inkludert hele forskerstigen og alle stillinger og sektorer

5) Ansgar Ødegård (USN)

Gjennomfør et utredningsarbeid som beskriver erfaringer med de ulike organisasjons- og ledelsesmodeller – særlig partssamarbeid, demokrati, desentralisering/sentralisering, autonomi, akademisk ytringsfrihet.

Mange org i offentlig sektor har bygd opp store og tunge strukturer som reduserer medbestemmelse og demokratiske prosesser. HR tar over oppgavene til partssamarbeidet. Vi må ha tid til kjerneoppgaver. Kunnskap utviklet over tid blir ikke tatt hensyn til. FF må gjøre en utredning, ha en arbeidsgruppe som ser på dette og er tydelig på det området. Utvikle og implementere tillitsreformen? Struktur løser ikke alt, men har betydning.

Debatt:

Marit Elvsås, HI: Viktig at vi har et kunnskapsbasert/forskningsbasert handlingsprogram om hvordan vi får bedre ledere og ledelse for kunnskapsarbeidere. Akademikere trenger også god ledelse.

Patric Wallin, NTNU: Kan FF arrangere en halvdagskonferanse om temaet i stedet for å nedsette en arbeidsgruppe. Vi er mange som forsker på dette i det daglige.

Hvordan jobbe med temaet ledelse i kunnskapssektor?

Råd:

Sett fokus på premisser for organisasjonsformer og ledelse som fremmer demokratiske prosesser, partsamarbeid og akademisk frihet. Jobbe for et bedre kunnskapsgrunnlag om ledelse og hvilke org former som fremmer gode samarbeidsformer og partssamarbeid og kunnskapsledelse.

6) Steinar Vagstad

Behandlingsforsikring for forbundets ansatte, men ikke for medlemmene?

Forskerforbundet må ha samme standard for medlemmer som for ansatte dersom en mener at ordningen med behandlingsforsikring/helseforsikringer er i strid med FFs verdier.

Ingen hadde kommentarer til saken.

Råd til votering:

LR ber HS se på saken om behandlingsforsikring på nytt

For: 71%

Imot: 10%

Blank: 7 %

Generell debatt.

Vedtak:

Hovedstyret tar rådene til etterretning

BÆREKRAFT – MANGFOLD OG LIKESTILLING

Gruppearbeid

Spørsmål til Landsrådet:

1. Forslag til tiltak tillitsvalgte kan arbeide for å operasjonalisere i egen virksomhet i arbeidet med mangfold og likestilling.
2. Forslag til tiltak Forskerforbundet som organisasjon kan arbeide med for å fremme mangfold og likestilling.

Plenumsdebatt og råd

Gruppe 1: Spørsmål 1

Trond Haugen, NB: Bruk IDF instituttet og AMU. Kjønn & lønn. Felles opplæring for ledere lokalt og nasjonalt mht likestilling og mangfold. Tillitsvalgtes vaktbikkjefunksjon, sette temaet på dagsorden. ARP er et viktig rammeverk. Må ha drøftingsrett på årsrapporteringsplikten. Lokale kurs, working in Norway, fadderordninger lokalt som bidrar til tilpasning til en institusjon. Må også tenke livsfase når det gjelder likestilling og mangfold.

Gruppe 3: Spørsmål 1

Lisbet Aune, NTNU: Ønsker kartlegging av status for utvikling av vilkår for kvinner og menn når det gjelder kvalifisering og karriereutvikling. Lønnsstatistikk og rekruttering av internasjonale kandidater, lage rekrutteringsvideo på tysk om det norske arbeidslivet vs. det tyske arbeidslivet. Akademisk husarbeid, f.eks. gi kvinner mer FoU- tid for å kompensere for at de gjør mer akademisk husarbeid.

Gruppe 5: Spørsmål 1

Bente O. Skogvang, USN: Prøve å fange opp diskriminerte grupper i lønnsundersøkelser. Det underrepresenterte kjønn skal prioriteres ved det enkelte institutt. Moderat kjønnskvolter. UiB – positiv særbehandling. Høgskolen innlandet – utvalg for mangfold og likestilling. Ikke etablert utvalg i

alle sektorer, slik det er i UH- sektor. Dette varierer og bør etableres i alle sektorer. Fokus på kjønn & lønn. Sikre god statistikk med analyse som sikrer gode tall. Herunder f.eks. se på grupper med utenlandsk-klingende navn, om de har kommet dårligere ut lønnsmessig fordi de har startet med lav lønn. Hvordan håndtere når ansatte utsettes for krenking og diskriminering, FF kan/bør tilby kurs og skoloring om dette og om mangfold og likestilling. Etablere mangfolds- og likestillingsutvalg ved institusjonene. Sintef har 80 nasjonaliteter, der har de introduksjonskurs på engelsk og norsk. Ulike måter å hilse på. Utvikle kunnskap. Øke kompetansen på urfolk og nasjonale minoriteter, og andre minoriteter i norsk arbeidsliv.

Gruppe 7: Spørsmål 1

Hadde rep fra 7 ulike institusjoner i gruppa. Vi må jobbe med begrepsavklaring, likestilling handler om rettigheter og ikke bare lik representasjon av to kjønn. Er mangfold en ressurs? Vi må sikre mangfold i rekruttering. Samle handlingsplaner på tvers av institusjoner og se hva de inneholder, gjennomføre analyser. Her bør Forskerforbundet være med. Diskriminering av lønn skjer på flere akser. Universell utforming. Formidling, ABM -sektorens rolle i å formidle flere perspektiver og mangfold.

Gruppe 2. Spørsmål 2

Mangfold som er synlig og skjult. Hadde ikke gått med rullestol opp på talerstolen her i dag. Legge til rette i tillitsvalgtopplæringen når det gjelder å ivareta mangfoldet. Hvordan rekruttere innenfor mangfold i lokallag og hovedstyret? Like mange kvinner som menn tar doktorgrad, men i nivåene oppover er det flertall menn. Ved HVL har vi kvinnenettverk som vi får god tilbakemelding på.

Gruppe 4 Spørsmål 2

C. Bjørndal, Norges Idrettshøgskole: På NIH tjener kvinner bedre enn menn i stillinger med 1. kompetanse. Arbeidstaker og arbeidsgiver har sammenfallende interesser når det gjelder mangfold og likestilling. Krysspress akademisk frihet og mangfoldsdebatt, jf. transdebatt på NIH. Vanskelig balansegang for tillitsvalgte. Blir følelsesladet med sterke interesser.

Gruppe 6 Spørsmål 2

Inger Sund, UDF: Bruk likestilling, mangfold og inkludering i stedet for å ramse opp grupper. Bruk prinsippet om 40/60 i etablering av utvalg etc. og i rekruttering. Skoloring bør gå begge veier, ikke bare av innvandrere om det norske samfunn. Dyrke fram mangfoldet hos morgendagens ledere.

Gruppe 8:

Synliggjøre at mangfold er en ressurs. FF i samarbeid med institusjonene må finne de gode eksemplene på dette. Kurs og seminarer som øker vår forståelse for L&M. Tips knyttet til medbestemmelse i ansettelsesprosesser. Få en verktøykasse om tillitsvalgtes muligheter i ansettelsesprosesser og liknende i arbeidet med L&M.

Ordstyrers oppsummering etter debatten:

Hvordan dele erfaringer og sikre at tillitsvalgte føler seg trygge i arbeidet med L&M i forhold til arbeidsgiver? På hvilke arenaer? Hvordan ivaretar FF L&M i organisasjonen?

Råd oppsummert:

- Bruke IDF og AMU
- Felles opplæring for ledere lokalt og nasjonalt om likestilling og mangfold

- Tillitsvalgte må sette temaet på dagsorden
- Kartlegging av status for kvinner og menns vilkår for videre kvalifisering og karriereutvikling
- Sikre god statistikk på feltet
- Samle handlingsplaner på tvers av institusjoner og samle kunnskap om arbeid med likestilling og mangfold, finne de gode eksemplene
- Synliggjøre det akademiske husarbeidet og gi kompensasjon
- Etablere utvalg for likestilling og mangfold i alle sektorer, slik det er i UH -sektoren
- Utvikle introduksjonskurs på engelsk og norsk
- Synliggjøre mangfold som ressurs
- Utarbeide verktøykasse for tillitsvalgtes muligheter i ansettelsesprosesser og liknende i arbeidet med likestilling og mangfold

POLITISK UTTALELSE

Innledning av redaksjonskomiteen ved Steinar Sæther

Fire endringsforslag kom inn til fristen, to var innarbeidet i forslaget som ble presentert.

Debatt i plenum

Marit L, HI: Det er foretatt endring fra akademisk frihet til vitenskapelig frihet. Forskjell på akademisk frihet (bred frihet) og vitenskapelig frihet (forskningsbiten).

Steinar (svar): Vi har vært bevisste på dette. Er det noen steder i teksten det bør endres/byttes?

Torstein Hole, NFR: Mye bedre tekst, men trenger ytterligere spissing. Kan LR gi HS fullmakt til å gjennomføre dette?

Erik Dahlgren, OsloMet: Politisk uttalelse vs. akademisk tekst.

Trond Haugen, NB: LR kan godkjenne uttalelsen med enkelte stilistiske endringer. Stryk nest siste setning «Dette gir en større sikkerhet...» Dette er ikke en opplæring i demokrati.

Lisbet Aune, NTNU: Foreslår at uttalelsen vedtas som den er.

Votering: HS får fullmakt/anledning til å gjennomføre stilistiske endringer i politisk uttalelse.

For: 57 %

Politisk uttalelse:

For: 74 %

Vedtak: Politisk uttalelse vedtas. Hovedstyret får anledning til å gjennomføre stilistiske endringer i politisk uttalelse.

OPPSUMMERING AV LANDSRÅDSMØTET

Generalsekretæren takket ordstyrer og ønsket delegatene vel hjem og god påske!

Vedlegg:

Politisk uttalelse vedtatt av Landsrådet 2024

Styrk vernet av den frie og uavhengige forskningen – også i Grunnloven

Vitenskapelig og kunstnerisk frihet er ikke bare grunnleggende for god forskning, undervisning, formidling og utviklingsarbeid, men avgjørende for demokratiet. Tilliten til vitenskap er avgjørende både for politiske avgjørelser bygget på fagkunnskap, uavhengig kritikk av myndighetene, og en opplyst samfunnsdebatt.

Ytringsfriheten legger rammene for denne debatten, men forskningsbasert kunnskap bør sikres et eksplisitt vern. Den frie sannhetssøken må ligge til grunn for all forskning, og verken politiske aktører, næringsinteresser, trossamfunn eller andre særinteresser skal kunne gripe inn og bestemme resultatet i et forskningsprosjekt, eller skjule viktige forskningsfunn. Den akademiske friheten er i dag kun lovfestet i Universitets- og høyskoleloven, en særlov for universiteter og høyskoler.

Vitenskapelig og kunstnerisk frihet angår hele samfunnet, og bør gjelde i hele samfunnet. Forskning og kunnskapsformidling skjer ved universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter, sykehus, arkiver, museer, biblioteker og i privat sektor, og det er et utstrakt samarbeid mellom forskningsinstitusjonene og kommuner, offentlige myndigheter, private næringsinteresser og andre samfunnsaktører.

De siste årene er den frie forskningen mange steder satt under stort press. I enkelte land er situasjonen dramatisk, noe blant annet Scholars at Risk har påpekt i sine rapporter. Selv i land med lange demokratiske tradisjoner har vi sett at politiske myndigheter har lagt sterke begrensninger og innskrenket den frie og uavhengige forskningen på ulike måter.

Den frie forskningen i Norge står sterkt, men den utfordres. Det kan være konflikt med sterke næringsinteresser på kontroversielle forskningsfelt, politikere som vil legge begrensninger på forskningsfriheten, eller strukturelle eller organisatoriske forhold som blant annet legger press på forskningstiden og forskernes rammevilkår. En rapport fra Institutt for samfunnsforskning i 2021, viser at urovekkende mange forskere opplever hets eller trusler.

Flere land har valgt å gi vitenskapelig og kunstnerisk frihet et sterkere vern, ved å løfte dette inn i Grunnloven. Finland har grunnlovsfestet at «vetenskapens, konstens och den högsta utbildnings frihet är tryggad». Et lignende vern bør også gis i den norske Grunnloven.